

Mál nr. 382/2021**M og****V vegna slysatryggingar sjómanna sem A er með í gildi hjá V og slysatryggingar M hjá V.****Ágreiningur um með hvaða hætti atvik hafi átt sér stað og orsakatengsl.****Gögn.**

Málskot dags. 14.10.2021 ásamt fylgiskjölum 1-13.

Bréf V dags. 23.11.2021.

Málsatvik.

Á málskoti kemur fram að M, sem var skipverji á X sem A hafi gert út, hafi orðið fyrir slysi um borð í X. Nákvæm dagsetning liggja ekki fyrir en atvikið hafi átt sér stað í apríl 2018. A hafi verið með í gildi slysatryggingu sjómanna hjá V og M sjálfur hafi verið með líf – og sjúkdómatryggingu auk almennrar slysatryggingar hjá V. Slysið hafi atvikast með þeim hætti að M var að vinna við troll sem verið var að draga inn, en annar skipverji hafi stýrt trollinu. Bobbingur á enda trollsins hafi farið í aukahring á trollinu og lent í höfði M. Ekkert hafi verið skráð um slysið svo sem beri að gera og hafi M ekki strax leitað til læknis, utan þess að hann leitaði til tannlæknis vegna tannbrots sem hann hlaut við umrætt atvik. Fljótlega hafi þó farið að bera á ýmsum einkennum hjá M og bendi niðurstöður rannsókna til þess að hann sé með Alzheimer sjúkdóm. Í læknisvottorði, dags. 8. febrúar 2021, komi fram að einhver hluti skerðingar geti tengst höfuðhöggi sem M hafi orðið fyrir þremur árum fyrr. Þá segi í vottorðinu að orsakir sjúkdómsins séu ekki að fullu kunnar, en höfuðhögg geti tengst aukinni sjúkdómsáhættu. V hafi, með bréfi dags. 3. júní 2021, hafnað bótaskyldu úr slysatryggingu sjómanna á grundvelli þess að ekki liggja fyrir skýr sönnun á því hvort eða hvernig umrætt atvik hafi átt sér stað og þá sé ekki sýnt fram á orsakatengsl milli þess og sjúkdóms M. M hafi, með tölvupósti dags. 22. september 2021, farið fram á endurskoðun þeirrar afstöðu. Samhliða hafi M aflað frekari upplýsinga um umrætt atvik, þannig liggja fyrir staðfesting tveggja skipverja á því að umrætt atvik hafi átt sér stað, auk vottorðs frá tannlækni. Hvað varði orsakatengsl þá sé Alzheimer sjúkdómurinn gjarnan rakinn til höfuðhögga, líkum því sem M hafi hlotið við slysið. V hafi þrátt fyrir þetta neitað að endurskoða afstöðu sína, og liggja fyrir höfnun bótaskyldu hvað varði slysatryggingu sjómanna og sjúkdómatryggingu M, en ekki liggja fyrir afstaða hvað varði slysatryggingu M hjá V. M byggir á því að umrætt atvik, sem fullsannað sé að hafi átt sér stað, heyrir undir bótaskyldu slysatrygginganna, og að eftirfarandi sjúkdómsgreining falli undir skilgreiningu á líkamstjóni. Því sé bótaskylda úr slysatryggingu sjómanna og almennri slysatryggingu fyrir hendi.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að félagið telji bótaskyldu úr slysatryggingu sjómanna og almennri slysatryggingu V ekki til staðar. Í fyrsta lagi sé ekki ljóst hvenær umrætt atvik eigi að hafa átt sér stað, M haldi því fram að það hafi verið í apríl, en aðrir skipverjar nefni aðrar dagsetningar. Þá liggja engin samtímaskráning fyrir um atvikið, og þeir skipverjar sem gefi yfirlýsingar hafi ekki verið vitni að atvikinu sjálfu. A.m.k. einn skipverja reki þá ekki minni til þess að atvikið hafi átt sér stað. Í læknisvottorðum sé þá aðeins að finna óljósar lýsingar á því að M hafi lent í slysi eða fengið höfuðhögg og séu þau því ekki sönnun þess að atvikið hafi átt sér stað, eða með þeim hætti sem M lýsi. Sé þannig alls ósannað að M hafi rotast við umþrætt atvik og engin vitni beri um það. Sé því ósannað að slysið hafi gerst með þeim hætti sem M byggir á og sé ósannað að hann hafi misst meðvitund, rotast eða verið dreginn inn í stakkageymslu í kjölfar atviksins eins og haldið sé fram. Ekki geti komið til greiðslu bóta sé vátryggingarburður ósannaður. Þá sé ekki sýnt fram á orsakatengsl milli umrædds atviks og núverandi einkenna M. Margt annað geti skýrt núverandi ástand M, þannig séu orsakir Alzheimer sjúkdómsins ekki að fullu kunnar, þó höfuðhögg hafi verið tengd aukinni áhættu. M hafi fengið þrjú önnur rothögg um ævina og því margt annað sem geti orsakað sjúkdóm hans. Skorti því verulega á að fyrirliggjandi gögn sýni fram á að orsakatengsl séu til staðar. Að endingu kemur fram í bréfi V að hvorki slysatrygging sjómanna né almenn slysatrygging M hjá V bæti tjón vegna sjúkdóms enda sé um slysa- en ekki sjúkdómatryggingar að ræða. Alzheimer sjúkdómur geti ekki fallið undir slysaugtak vátryggingaréttar, um utanaðkomandi atburð þurfi að vera að ræða en ekki sjúkdóm eða annað innra ástand tjónþola. Er kröfum M því hafnað.

Álit:

Samkvæmt framansögðu greinir aðila í fyrsta lagi á að umrætt slys hafi átt sér stað með þeim hætti sem M lýsir, en í 3. gr. skilmála slysátryggingar sjómanna er hugtakið slys skilgreint svo að um sé að ræða skyndilegan, utanaðkomandi atburð sem valdi meiðslum á líkama þess sem er vátryggður og gerist án vilja hans. Sambærilega skilgreiningu er að finna í 3. gr. skilmála almennrar slysátryggingar. Sönnunarbyrði fyrir því að atvik falli innan þessarar skilgreiningar hvílir á M. Fyrir nefndinni liggja, auk þeirrar lýsingar sem fram kemur í málskoti, vitnisburðir skipverja á X, þeirra Y, Z og Þ. Z var sá skipverji sem sá um að hífa trollið inn en í yfirlýsingu hans kemur fram að hann hafi ekki orðið vitni að atvikinu sjálfu, heldur hafi hann hitt M inni í stakkageymslu eftir að það átti stað og spurt hann út í atburði. M hafi þá sagst muna eftir öllu sem gerst hafði og hann hefði ekki kastað upp í kjölfar atviksins. Þá hefði M strax hafið störf að nýju. Yfirlýsingar Y og Þ eru ónákvæmari, þannig segist Y hafa verið á frívakt en hann viti til þess að atvikið hafi átt sér stað, en Þ segist muna eftir því að slysið hafi átt sér stað og að M hafi fengið eitthvað höfuðhögg. Í greinargerð tannlæknis M segir þá að hinn 28. maí 2018 hafi hann leitað til hennar og hafi hann þá lent í slysi einhverju áður. Postulín á krónu í efri góm hefði þá verið brotið, en það geti samræmst áverka eftir t.d. bílslys. Þá liggur fyrir læknisvottorð, dags.8. febrúar 2021, en þar kemur m.a. fram að lífmerki í mænuvökva bendi mjög ákveðið á undirliggjandi Alzheimer sjúkdóm. Þar segir einnig að einhver hluti skerðingar hjá M gæti tengst höfuðhöggi sem hann fékk fyrir um þremur árum, þar sem hann rotaðist, en hann hafi fengið þrjú önnur rothögg um ævina. Einnig segir í vottorðinu að orsakir sjúkdómsins séu ekki að fullu kunnar en að höfuðhögg geti tengst aukinni áhættu á að fá sjúkdóminn. Ekki sé ættarsaga um sjúkdóminn sem gæti skýrt að M greinist með hann svo ungar.

Af öllu framangreindu samanteknu má telja sýnt að M hafi orðið fyrir einhvers konar meiðslum við vinnu sína á X. Ekki er hins vegar nægilega sýnt fram á nákvæmlega hvernig það atvikaðist eða hvert umfang og eðli meiðsla M voru, en ekki virðist sem M hafi verið óvinnufær í kjölfar þess. Verður M að bera hallann af sönnunarskorti hvað þetta varðar. Hvað varðar möguleg orsaktengsl umþrættis atviks og þeirra einkenna eða sjúkdóms sem M rekur til þess, verður einnig að telja að ekki sé nægilega sýnt fram á þau með framangreindu. Þannig segir í 10.4 gr. skilmála slysátryggingar sjómanna að bætur greiðist því aðeins að slysið sé bein og eina orsök þess að vátryggður deyr eð missir starfsorku sína að nokkru eða öllu leyti. Sambærileg ákvæði er einnig að finna í 11. kafla skilmála slysátryggingar um ákvörðun bóta. Þó sýnt væri fram á að M hefði orðið fyrir höfuðhöggi vegna slyss um borð í X er ekki sýnt fram á að skilyrði þessa séu uppfyllt, enda er ekki sýnt fram á skýr orsaktengsl milli umþrættis atviks og sjúkdóms þess sem M hefur greinst með, jafnvel þó höfuðhögg geti tengst aukinni sjúkdómsáhættu.

Með vísan til þessa og þeirra gagna sem liggja fyrir nefndinni verður því að telja óhjákvæmilegt að hafna kröfum M.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr slysátryggingu sinni eða slysátryggingu sjómanna A hjá V.

Reykjavík 14. desember 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.